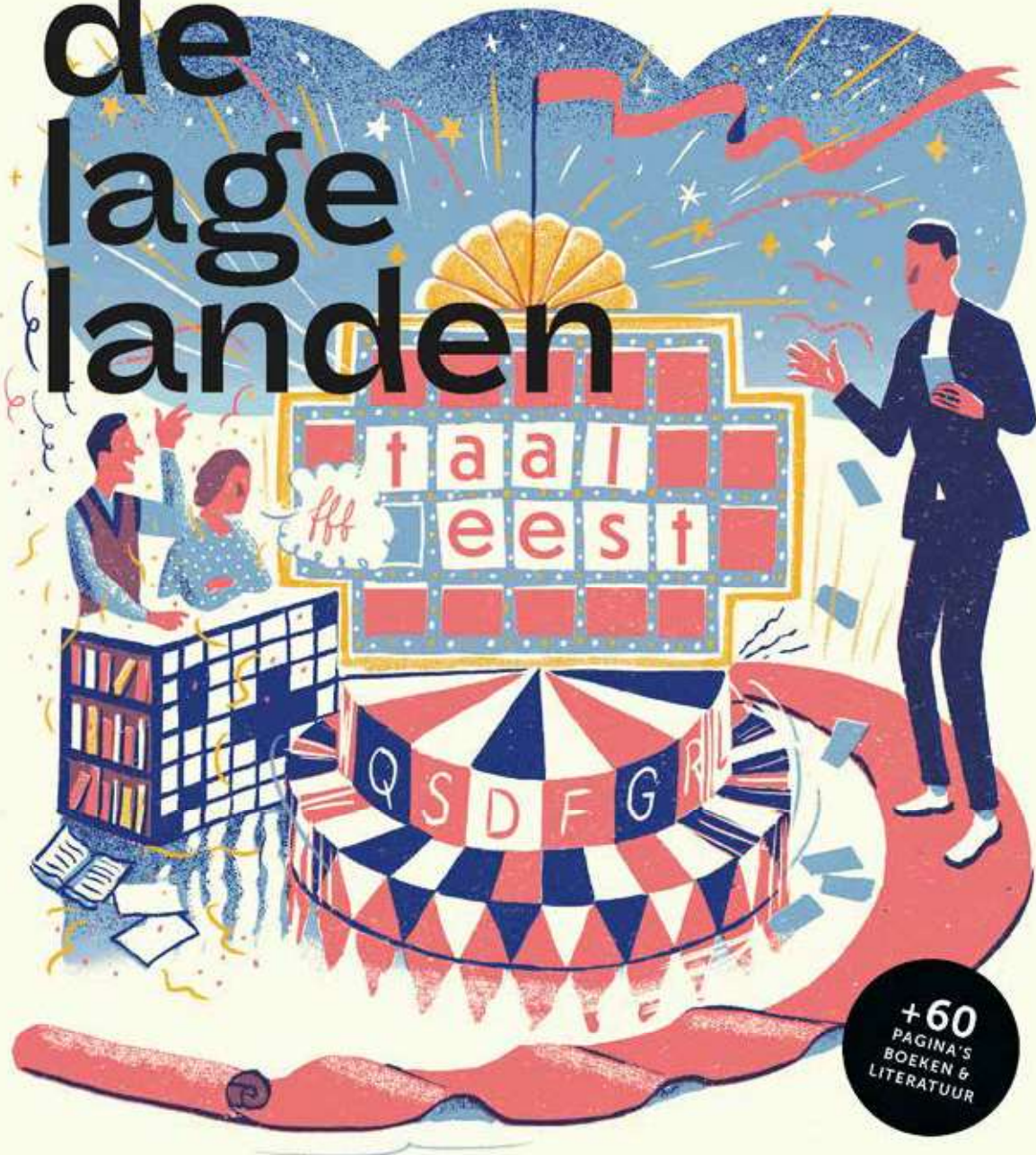

de lage landen

CONTEXT BIJ CULTUUR UIT VLAANDEREN EN NEDERLAND / AUGUSTUS 2024 / € 19

SPELEN MET TAAL

NEDERLAND EN DE MYTHISCHE BATAVEN
DE DRUK VAN HET HEDEN OP OUDE KUNST
MOEDERS, DAAROM SCHRIJVEN ZIJ

EDITO

- 4 **TAAL IS SPEL. SPEL IS LIEFDE. LIEFDE IS FEEST. TAAL IS FEEST**
HENDRIK TRATSAERT

UITGELICHT

SPELEN MET TAAL

- 6 **INTERVIEW MET VIVIEN WASZINK EN WOUTER DEPREZ**
KAAT DE MAN
- 14 **WAAROM WE ONS (GEEN) ZORGEN HOEVEN TE MAKEN OVER JONGERENTAAL**
FREEK VAN DE VELDE
- 22 **OVERTUIGEN MET DE JUISTE WOORDEN**
RENÉE BROEKMEULEN
- 29 **GAAN ONZE SPREEKWOORDEN WEL MET HUN TIJD MEE?**
TON DEN BOON
- 34 **VAN SPOKEN WORD TOT SLAM POETRY: PODIUMPOËZIE IS OVERAL**
ANKE VERSCHUEREN
- 44 **VERHALEN VAN EEN DOCENT NEDERLANDS ALS TWEDE TAAL**
JOACHIM STOOP
- 50 **DE JEUGD VAN TEGENWOORDIG ZINGT GEWOON IN HET NEDERLANDS**
GUNTER VAN ASSCHE
- 58 **REDERIJKER, WAER BESTU BLEVEN?**
MICHIEL LEEN
- 65 **ESPERANTO DOET LEVEN**
MARC VAN OOSTENDORP

COLUMN

- 72 **LIEFDE VOOR TAAL IS VRIJHEID**
MARTEN VAN DER MEULEN
+ taalvragen aan
CHRISTOPHE DEBORSU,
FARIDA BARKI, KARL HENDRICKX,
RICK DE LEEUW, JOOST OOMEN,
LILI HARGITAI, GEERTJE SLANGEN,
ANNA EBLE, ANNELOUS
STIGGELBOUT EN CHATGPT
opgetekend door Miet Ooms

GESCHIEDENIS

- 76 **HET JONGE NEDERLAND SCHEPT EEN VERLEDEN VOOR ZICHZELF**
RENÉ VAN STIPRIAAN
- 85 **MUITERIJ OP DE BUIS**
MARK COENEN
- OPINIE
- 90 **EMPATHIE IS EEN GEVAARLIJK INSTRUMENT**
ELWIN HOFMAN
- RECENSIE
- 94 RENS BOD *Waarom ben ik bier?*
- COLUMN
- 98 **DE WATERWOLF WAART OOK IN BELGIË ROND**
LOTTE JENSEN

SAMENLEVING

100 **DE VLAAMS-NEDERLANDSE
TREINEN BOTSEN OP HUN
GRENZEN**

SJERENO CÖRVERS EN
BASIL CLAEYS

RECENSIES

108 KOEN LEMMENS

Het wankle recht van spreken

110 RUTGER BREGMAN

Morele ambitie

TAAL

RECENSIES

114 ROGIER PROPER

Van Allegaartje tot Zeebenen

RICK DE LEEUW EN

RUUD HENDRICKX

Het grote ontbreekwoordenboek

PETER VAN DER HORST

Taaleigenaardigheden

MARTEN VAN DER MEULEN

Het geheime leven van taalfouten

KUNST

118 **DE DRUK VAN HET HEDEN
OP OUDE KUNST**

SAMUEL MAREEL

128 **POLARISATIE
OP DE PLANKEN**

KARIN WOLFS

RECENSIES

136 JAN BROKKEN

De ontdekking van Holland

138 CHRISTOPHER LLOYD

De tekeningen van Vincent van Gogh

DIVERSE AUTEURS

Van Gogh in Auvers-sur-Oise

LANDER DEWEER

De vergeten voettocht van

Vincent van Gogh

COLUMN

142 **AL DIE VROUWEN
DIE VOORGINGEN**

GERDIEN VERSCHOOR

LITERATUUR

- 144 **HET BOEKENVAK NA
DE OVERNAME VAN VBK**
MAARTEN DESSING
- 151 **MOEDERSCHAP IN
RECENTE ROMANS**
ANNE VAN DEN DOOL
- RECENSIES
- 158 GILLES VAN DER LOO
Café Dorian
- 160 YAEL VAN DER WOUDE
De bewaring
- 163 PATRICIA JOZEF
Gentlemen
- 166 HERMAN KOCH
Ga je erover schrijven?
- 168 ANNELEEN VAN OFFEL
De stem van Sulina
- 170 ROELOF TEN NAPEL
Over het zwijgen
- 172 SANNE HUYSMANS
Iemand moest het doen
- 174 GIUSEPPE MINERVINI
Krank
- 176 FILIP DE PILLECYN
Monsieur Hawarden
- 179 PETER HOLVOET-HANSSSEN
Goleman.
- 181 JUDITH HERZBERG
Bijna 90 Hopla's
HESTER KNIBBE
Binnen in de aarde is een berg
JABIK VEENBAAS
Kamermuziek
KURT DE BOODT
Mal dood lam

DERBY DER LAGE LANDEN

- 186 **HOE GAAT HET VERDER?**
ANOUK VAN KAMPEN
- 192 **OOG OM OOG... OOR OM OOR**
HERR SEELE
-
- 188 **MEDEWERKERS
AAN DIT NUMMER**
- 190 **COLOFON**
- 191 **STEUN & MECENAAT**

TAAL IS SPEL. SPEL IS LIEFDE. LIEFDE IS FEEST. TAAL IS FEEST

Taal is een wezenlijk deel van ons bestaan: we maken er ons verstaanbaar mee. Maar taal is niet louter functioneel: ze is ook een spel én een feest. Toen het Genootschap Onze Taal ons de hand reikte om zijn congres naar Vlaanderen te brengen, hebben we dan ook niet gearzeld om die aan te nemen en samen te bouwen aan een heus Taalfeest. In de Vlaamse publieke omroep VRT, die het gesproken én het geschreven woord ter harte neemt, vonden wij een derde partner.

We hebben een feestelijk programma samengesteld met maar liefst twintig acts en lezingen, en meerdere workshops. Op zaterdag 5 oktober kun je in deSingel in Antwerpen een taalwetenschapper de varianten van het Nederlands bevattelijk horen uitleggen in twintig minuten, waarna een cabaretière je meeneemt naar haar bos vol beslisbomen en een poetryslammer een zaal van duizend mensen stil krijgt met zijn verzen op rijm. Het volledige programma vind je op taalfeest.be. Welkom!

We vonden het vanzelfsprekend om daar in dit nummer ook een heus dossier aan te koppelen over spelen met taal. Taalkundige Vivien Waszink en cabaretier Wouter Deprez stellen kortweg dat “taal draait om plezier”. Ik hoor het hen zeggen. Er zit toch ook een bepaalde notie van lust in die behoefte om te spelen met taal. Vervolgens overstijgen Waszink en Deprez hun boutade met sprankelende observaties. Wat het fenomeen van superdiversiteit betreft zijn ze eerder hoopvol over het Nederlands, dat in die context steeds meer de rol van lingua franca opneemt. Tegelijk zijn ze niet blind voor de gevolgen van de ontleding en een zekere mate van verengelsing.

Verderop in het dossier ‘Spelen met taal’ duiken we in de snelle subcultuur van de jongerentaal, die vooral een manier is om zich te onderscheiden en niet zozeer een bedreiging van de standaardtaal. Zingen in de moerstaal is weer cool: de groepjes met teksten in het Nederlands schieten als paddenstoelen uit de grond. Waar is de tijd dat Doe Maar een eenzame komeet in popland was, terwijl elke zichzelf respecterende band zijn zielenroerselen in de taal van Albion uitschreeuwde? We gaan ook op zoek naar de kunst van een speech schrijven. De auteur vindt het “het mooiste vak ter wereld” en legt fijntjes uit hoe zij het doet.

De Nederlandse hoofdredacteur van Van Dale turft nieuwe spreekwoorden, maar vindt er geen: waar blijven de van nieuwe technologie doordrongen metaforen, de cyborg van de toekomst waardig? Poetryslam is een aparte vorm van spelen met taal. Misschien is dat genre de hedendaagse variant van wat de rederijkers ooit bedreven: even gecodeerd maar minder op louter esthetiek gericht. Hoe stellen de huidige rederijkerskamers het? We zoeken het uit in ons dossier, dat we lardeerden met aanstekelijke

Taal is wezenlijk voor ons bestaan: we maken er ons verstaanbaar mee. Maar taal is niet louter functioneel: ze is ook een spel

miniportretten van taalliefhebbers van velerlei kleur, kunne en faam. We schotelden hen telkens dezelfde vragen over het Nederlands voor. De antwoorden zijn even verrassend als genuanceerd.

Een paar andere krenten uit het brood genaamd *de lage landen*. Literair-historicus René van Stipriaan beschrijft de identiteitsvorming van de jonge Nederlandse natie in de zestiende eeuw aan de hand van één taal. In diezelfde periode identificeerde men zich met het volk der Bataven, dat in schaarse Romeinse bronnen is beschreven. Het ene fenomeen werkt door als levende eenheidstaal, het andere is grotendeels een mythe gebleken.

Vóór de opkomst van de audiovisuele media was het toneel een belangrijke spiegel van de maatschappij. Karin Wolfs pikt vier pertinente theaterstukken van de Nederlandse planken die gestalte geven aan de plaag van onze samenleving: de polarisatie. Ze bewijst er de vitaliteit van het theater mee. Wie ruilt een avond Netflix in voor de schouwburg?

De voorbije jaren kon geen moeder van een bekende schrijver het aardse voor het eeuwige verruilen of daar verscheen een moederboek. Het leek wel een verplicht genre (dat nota bene enkele parels opleverde). Maar hoe zien schrijvende moeders zichzelf en hun moederschap (of de bewuste afwezigheid daarvan), en hoe komen moeders naar voren in hun romans? Anne van den Dool ontwaart een interessante trend in onze literatuur.

Graag breek ik tot slot een taallans voor de aanstekelijke column van Marten van der Meulen. Hij noemt liefde voor taal vrijheid en geeft *en passant* alle pennenlikkers der Lage Landen het nakijken met zijn oproep om alle woorden in het Nederlands te omarmen in plaats van almaar het vingertje te heffen. Het einde van zijn stuk is om in te kaderen: “Zet de poorten dus open, van je taal, en van je hart. Taal is spel. Spel is liefde. Liefde is feest. Taal is feest. Vier de taal.”

Je kan het ook zingen. Uit volle borst. Bis!

HENDRIK TRATSAERT
HOOFDREDACTEUR

‘TAAL DRAAIT OM PLEZIER’

Interview met taalkundige Vivien Waszink en cabaretier Wouter Deprez

Taal overheerst het denken en doen van Vivien Waszink en Wouter Deprez. Zij onderzoekt de woorden als taalkundige, hij speelt ermee als woordkunstenaar. Maar wat denken zij écht over onze taal? Hoe creatief is het Nederlands? Zorgen jongerentaal en verengelsing voor verloedering of juist verrijking? Moeten we streng of speels omgaan met onze taal? ‘Het gaat niet over goed of fout.’

KAAT DE MAN

Overvolle agenda's maken het taalgesprek lastig in te plannen. Wouter Deprez sleutelt volop aan zijn nieuwe show, en Vivien Waszink reist het Nederlandse mediaveld af om haar nieuwe (taal)boek te promoten, *Swipen voor een kwarrel*, over nieuwe benamingen voor relaties van nu.

Maar de liefde voor taal maakt mensen extra flexibel, en we vinden uiteindelijk een moment om samen te komen, zij het online. Voor dag en dauw op een maandagochtend klappen we onze laptops open voor een gesprek over de rijkdom van het Nederlands. Even strooit de internetverbinding van Wouter Deprez roet in het eten. Tijdens zijn eerste zinnen klinkt hij als een smurf. Vivien Waszink en ik denken even dat dit deel is van zijn act, en schieten in de lach. Helaas blijken Deprez's internetproblemen bittere ernst, maar na een creatieve technische ingreep kan ik beide taal-liefhebbers uithoren over hun passie voor het Nederlands.

Hoe belangrijk is taal in jullie dagelijkse leven?

WASZINK: “Heel belangrijk: de hele dag ben ik bezig met taal. Ik ben lexicograaf, en als onderzoeker verbonden aan het Instituut voor de Nederlandse Taal in Leiden. Als projectleider buig ik me vooral over nieuwe woorden. Heel leuk, want er komen echt veel woorden bij. Niet dat ze allemaal altijd blijven bestaan, maar ze worden wél allemaal beschreven in het *Woordenboek van Nieuwe Woorden*. Daarnaast schrijf ik veel over taal, vooral populair-wetenschappelijke boeken. Al is taal méér dan werk voor mij, het is een passie. Ik ben een heel groot liefhebber van Nederlandstalige hiphop, en onderzoek graag de teksten van dat genre.”

Waszink: ‘Je niet vasthouden aan hoe het moet, dat vind ik een mooie manier om met taal om te gaan’

DEPREZ: “Bij mij zit het iets anders: ik volgde geen taalopleiding en weet bitter weinig over taalkunde. Mijn moedertaal is trouwens het West-Vlaamse dialect. Daar heb ik een heel warme band mee. Het is een directe, heel fysieke, staccato taal, heerlijk om in loos te gaan. Algemeen Nederlands heb ik volgens mij pas op mijn zevende geleerd. Nee, voor mij is taal vooral praktisch, en ik heb er ook een emotionele band mee. Ik schrijf over taal, en ze speelt een heel belangrijke rol in mijn shows als cabaretier.”

Is die liefde voor taal er bij jullie altijd geweest?

WASZINK: “Ik was vroeger zo’n kind dat altijd in de bib zat en twee keer per week zes boeken ging ontlenuen. Mijn broer was net zo. Wij speelden wel buiten, maar hielden daar niet echt van. We zaten liever binnen te lezen. Ik groeide dus op tussen de boeken, en wilde later journalist worden. Intussen luisterde ik ook naar muziek, en dan was ik echt bezig met de teksten. Als ik een slechte tekst hoorde, verbaasde ik me erover dat ik het wél een leuk liedje vond.”

DEPREZ: “Ik herinner me ook dat ik altijd in de zetel zat met een boek op mijn schoot. Zelfs toen ik nog niet kon lezen. Ik weet nog hoe onrechtvaardig ik dat vond, dat ik niet alles begreep. Dan deed ik alsof. Zeker strips: ik was ervan overtuigd dat ik die kon lezen. Wat een grote ontmaskering toen bleek dat ik het niet kon! Later volgde ik dictie en voordracht. Dat was voor mij de steen waaraan ik me kon slijpen. Ik was een vrij brave schooljongen, maar tijdens die lessen kon ik me helemaal laten gaan. Wat voetbal was voor veel andere jongens, dat was taal voor mij.”

Is taal sowieso iets om mee te spelen?

WASZINK: “Dat vind ik wel, ja. Ik zie taal als een spel. Al ben ik zelf geen taalkundenaar. Als mensen horen dat ik taalkundige ben, dan letten ze altijd meteen heel erg op hun taal en verwachten ze dat ik zeer streng ben. Maar dat ben ik net niet. Het gaat niet over goed of fout, en ik zit al helemaal niet met de rode pen in de hand naar het Nederlands te kijken. Ik hou van woordspelingen, van de verschillende betekenissen van woorden, van taalvariatie. Onlangs was ik in een radioshow om mijn nieuwe boek te promoten, en daar verzoon ik ter plekke het woord *datebatical* om uit te drukken dat ik even niet aan het daten ben. Het idee dat je zelf nieuwe woorden kan vormen, dat is gewoon heel leuk. Je niet vasthouden aan hoe het moet, dat vind ik een mooie manier om met taal om te gaan.”

DEPREZ: “Ik heb een diepmenselijke behoefte om met taal te spelen. Dat zit er al van heel vroeg in. Taal draait om plezier, dat merk ik ook bij de mensen in mijn omgeving. Als ik op het podium sta, merk ik hoe verbindend taal is. Het maakt niet uit of mijn publiek bestaat uit mannen of vrouwen, hoe oud ze zijn of hoe intelligent: als

Wouter Deprez:
**‘Ik heb een diepmenselijke behoefte
om met taal te spelen’**

je de juiste formule vindt, reageert iedereen hetzelfde op mijn taalspel. In die zin is het bijna wiskunde. Ik kom zelf uit een wiskundig gezin, en dacht altijd dat ik ‘anders’ was. Maar dat is dus eigenlijk niet zo.”

Vivien zegt dat we niet al te streng hoeven te zijn over taal. Hoe sta jij daar tegenover, Wouter?

DEPREZ: “Ik ga helemaal akkoord dat we positief moeten zijn over wat er met het Nederlands gebeurt, en over de nieuwe taalvariëaties die ontstaan. Maar ik vind niet dat we het helemaal mogen loslaten. In mijn omgeving merk ik dat er iets van systematiek ontbreekt, bijvoorbeeld bij kinderen met een migratieachtergrond. Ik geef Nederlandse taallessen aan Turkse kinderen in mijn buurt, en ben ervan overtuigd dat zij wel gebaat zouden zijn bij meer grammaticale kennis, bij een bredere woordenschat.”

WASZINK: “Je hebt helemaal gelijk: grammatica en spelling blijven een belangrijk onderdeel in de taallessen. Maar ze komen wel degelijk aan bod. De schoolboeken zijn meer een mix van grammatica en spelling enerzijds en hipper taalkundige lesonderdelen, zoals straattaal en songteksten, anderzijds. De lesmethodes zijn veelzijdiger dan vroeger. Ze laten zien dat taal echt leuk kan zijn. Maar ik had het vooral over ons taalgebruik in het dagelijkse leven. Ik hoor mensen zeggen ‘taal is aan het verloederen’. Ze willen vasthouden aan wat was en bekijken nieuwe woorden met argusogen.”

Heb je het dan over de verengelsing van het Nederlands?

WASZINK: “Ja, vandaag de dag lenen we heel wat woorden van het Engels. Maar het is op zich heel normaal dat een taal woorden overneemt uit een andere taal. Vroeger waren dat andere talen, zoals het Frans. Het klopt dat we nu best veel Engelse woorden overnemen, maar het is niet zo dat het Engels onze taal vervangt. Al heb je soms wel overbodige woorden, vind ik. Zo zeggen wij hier in Nederland *sale*, terwijl je evengoed, zoals in België, *solden* kan zeggen, of *uitverkoop*. Soms heb je twee woorden die naast elkaar bestaan, zoals *shoppen* en *winkelen*.”

DEPREZ: “Volgens mij is er ook een groot individueel verschil. Dat zie ik bijvoorbeeld bij mijn zonen. Mijn zestienjarige zoon, bijvoorbeeld, stopt heel wat minder Engels in zijn woordenschat dan mijn jongste van dertien. Mij kan dat weinig schelen. Ik heb er niet echt een mening over. Ik schreef een tijdje geleden een column over die zogezegde morele verontwaardiging:

Toen ik nog maar eens een ‘Oh, my God’ van mijn jongste zoon moest incasseren, begon ik stante pede te fulmineren over de anglificatie van zijn vocabulaire. Ik confirmeerde wat ik hem al vaker had gecommuniceerd over mijn allergie aan zijn

Vivien Waszink: 'Weet je wat ik zo geweldig vind? De neiging van jongeren om negatieve woorden een positieve betekenis te geven. Denk aan *gruwelijk*, *ziek* of *wreed*' © Daniëlle van der Spek

culturele coup. Zijn Engels manoeuvreerde me richting een attackske. Als hij mij in een Spaanse furie wou laten exploderen, moest hij vooral op deze manier continueren. Na mijn explosie zou een ambulance me dan naar het hospitaal brengen, waar een plastisch chirurg alle partjes terug tot één persoon zou moeten assembleren. Op dit gejeremieer repliceerde mijn zoon met een 'What the fuck!'

“Onze taal zit vol leenwoorden, hé. Ik zou het trouwens heel fijn vinden als we spreekwoorden uit andere talen bewust in het Nederlands kregen. Weet je hoe je bijvoorbeeld in het Pasjtoe zegt dat je je belofte waarschijnlijk niet zal houden? 'Ik schrijf het op ijs en zet het in de zon.' Het Pasjtoe barst van de spreekwoorden. Fantastisch, toch?”

Vivien Waszink: ‘Over jongeren hoeven we ons geen zorgen over te maken: ze hebben gewoon behoefte aan hun eigen taal’

Voelen jullie morele verontwaardiging bij jongerentaal?

DEPREZ: “Ik vind het heerlijk om mijn jongens te horen in hun jongerentaal. Dat speelse is zo mooi. Een jaar of twee geleden heb ik met een aantal jongeren samengezeten omdat ik een stuk wilde maken over jongerentaal. Dan hoorde ik ze discussiëren over de betekenis van de woorden, want de gevoelswaarde van zo’n woord verschilt zelfs per stad. En als ik dan ’s ochtends bij het ontbijt een aantal van die woorden gebruikte, vonden mijn jongens dat vreselijk. Even gênant als foute kleren dragen.”

WASZINK: “(lacht) Zoiets vinden ze vreselijk, hé. Weet je, het is heel gewoon dat jongeren de behoefte hebben zich te onderscheiden. Door bepaalde kledij te dragen of naar bepaalde muziek te luisteren. In Nederland hoor je in de jongerentaal een heel grote invloed van de Surinaamse taal, het Sranantongo. Zeker in de grote steden. Daar hoeven we ons geen zorgen over te maken: ze hebben gewoon behoefte aan hun eigen taal. En over het algemeen kunnen ze makkelijk switchen in een formele setting.”

DEPREZ: “Bij mijn jongens is het vooral Engels dat hun taal beïnvloedt, en Turks. Hun taalgebruik evolueert trouwens enorm snel. Woorden van twee jaar geleden, dat vinden ze al iets voor gepensioneerde jongeren. (lacht)”

WASZINK: “Dat vind ik zo leuk aan jongerentaal! De woorden verouderen heel snel. Als ouder loop je hopeloos achter: als je eindelijk een bepaald woord kent, ben je alweer te laat. Weet je wat ik ook zo geweldig vind? De neiging van jongeren om negatieve woorden een positieve betekenis te geven. Denk maar aan *gruwelijk*, *ziek* of *wreed*. Of ze zeggen ‘dat is een moeilijke beat’, als ze een liedje horen. Ook dat bedoelen ze positief.”

Onze maatschappij evolueert en wordt diverser, en dus evolueert ook onze taal. Vivien, jij schreef onlangs het boek *Dat mag je ook (al niet meer) zeggen over inclusieve taal*. Voelen jullie je soms beperkt in je taalgebruik?

DEPREZ: “Ik voel me niet beperkt door taalevoluties. Ik heb toch niet het gevoel dat je veel woorden niet meer kan zeggen. Ook op het podium heb ik daar weinig last van. Mensen reageren hier gelukkig niet zo overdreven als in de Verenigde Staten. Het enige woord dat je hier echt niet meer kan zeggen, is het n-woord, maar dat vind ik geen groot verlies. Al vind ik niet dat mensen je erop mogen afrekenen als je het woord tien jaar geleden wél gebruikte: toen had het voor het merendeel van de bevolking nog niet die beladen betekenis.”

WASZINK: “Dat is een heel interessante discussie. Grappig hoe taalverandering heel snel kan gaan. Soms duurt het honderd jaar vooraleer een bepaald woord een

Wouter Deprez: 'Het enige woord dat je hier echt niet meer kan zeggen, is het n-woord, maar dat vind ik geen groot verlies' © Jonas Lampens

andere invulling krijgt, maar voor het n-woord is er in tien jaar tijd enorm veel veranderd. Verandering gaat nu sneller.”

Hebben jullie een 'taalvoorbeeld'? Iemand naar wie je opkijkt op vlak van taal?

DEPREZ: “Ha, ik heb verschillende taalhelden! Toen ik net begon op te treden, was dat Josse De Pauw. In de taal van zijn boeken en voorstellingen zit een weemoed die ik fantastisch vind. Ook voor theatermaker Peter De Graef heb ik grote bewondering. Ik hou van de wendbaarheid in zijn schrijfstijl: van verhalend naar comedy, van dramatisch naar grappig. In het Engelse taalgebied genoot ik van de observaties over taal van comedian George Carlin. Die puilden uit van het taalplezier. Of schrijver David

Wouter Deprez: ‘Wat voetbal was voor veel andere jongens, dat was taal voor mij’

Sedaris: een meester in het juiste woord op de juiste plaats. En een uitstekend voorlezer, waardoor je hem tijdens het lezen vaak zelf aan het woord hoort.”

WASZINK: “Ik hou erg van Spinvis. Hem interview ik binnenkort over zijn teksten, die zijn geweldig. Zijn taalgebruik is best eenvoudig, goed te begrijpen. Hij vertelt verhalen, en laat daarbij ruimte voor eigen invulling. Je kan ze interpreteren hoe je zelf wil. Ook Zwangere Guy is voor mij een groot voorbeeld. Hij maakt echt *oldskool* hiphop, met de nadruk op zijn teksten. Die teksten zelf zijn ook heel *oldskool*, met dat typische opscheppen. Dat spreekt me heel erg aan.”

Tot slot: hoe zien jullie de toekomst van het Nederlands?

WASZINK: Ik zie het op zich rooskleurig in: we zullen zeker Nederlands blijven spreken, en onze moedertaal zal belangrijk blijven. Al is het nodig om actief campagne te voeren voor het behoud van onze taal, bijvoorbeeld door extra aandacht te besteden aan taalonderwijs. En ontlezing is jammer genoeg een groot probleem. Jongeren lezen almaar minder, en als ze al lezen is dat vaak in het Engels. We moeten mensen dus blijven stimuleren om boeken te lezen. Gelukkig bestaan er fenomenen als #BoekTok, jongeren die boeken promoten op TikTok. We zouden meer boektokkers moeten hebben die het Nederlands promoten. De Nederlandse taal verdient het om wat meer aandacht en waardering te krijgen.”

DEPREZ: “Niet om er apocalyptisch over te doen, maar ik stel inderdaad vast dat de ontlezing heel groot is op dit moment. Jongeren lezen op schermen, in een kortere tijdspanne en meer fragmentarisch. Lezen kreeg de laatste jaren minder aandacht op school, dat was in mijn ogen een slechte pedagogische keuze. Ik hoop dat we die evolutie kunnen keren in de komende jaren. De superdiversiteit zal ook een grote rol spelen in de toekomst van het Nederlands. Toch ben ik eerder hoopvol. Vaak zie je nu al op de speelplaats dat Nederlands de lingua franca is, de taal waar iedereen zich op zijn minst een beetje in kan uitdrukken.”